

D E C I Z I E

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Iuliana Oprea
Ion Druță, Iurie Bejenaru

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Almos-Com” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de insolabilitate,

în pricina civilă a Întreprinderii Mixte „Almos-Com” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de insolabilitate,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015, prin care a fost admisă cererea introductivă depusă de către Societatea Comercială „Artan-Prim” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de insolabilitate, cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Întreprinderea Mixtă „Almos-Com” Societate cu Răspundere Limitată și s-a constatat insolabilitatea debitorului, cu inițierea procesului de insolabilitate,

c o n s t a t ă

La 04 mai 2015, creditorul SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, a depus cerere în instanța de insolabilitate, solicitând intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul ÎM „Almos-Com” SRL.

În motivarea cererii creditorul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2014 a fost admisă acțiunea SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, împotriva ÎM „Almos-Com” SRL și s-a încasat de la ultima datoria în sumă de 230 000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 12 760, 27 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 10 000 lei.

La 31 octombrie 2014 SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, a înaintat spre executare titlul executoriu nr. 2e-1091/2013 către executorul judecătoresc Neruță Anatol, fiind dispusă intentarea procedurii de executare silită a documentului executoriu.

În cadrul procedurii de executare, s-a constatat că, ÎM „Almos-Com” SRL nu dispune de careva bunuri mobile sau imobile, care ar fi putut fi sechestrate și scoase la licitație pentru a fi vândute, iar sumele acumulate să fie restituite pentru

stingerea datoriei în sumă de 175 674, 01 lei față de SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate.

La 18 februarie 2015 creditorul SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, a expediat în adresa debitorului notificarea prealabilă, prin care a solicitat stingerea sumei restante, în caz contrar va depune cerere introductivă cu privire la inițierea procedurii de insolabilitate, însă aceasta a rămas fără răspuns.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de ÎM „Almos-Com” SRL. În scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului în perioada de observație, s-a numit în calitate de administrator provizoriu al ÎM „Almos-Com” SRL – Uțica Vadim cu înlăturarea administrației debitorului de la gestionarea patrimoniului întreprinderii și s-au aplicat măsuri de asigurare.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015, a fost admisă cererea introductivă și s-a constatat insolabilitatea cu dispunerea inițierii procesului de insolabilitate în privința debitorului ÎM „Almos-Com” SRL. A fost desemnat în calitate de administrator al insolabilității Uțica Vadim, fiind împuternicit să exercite toate atribuțiile în vederea administrării și reprezentării debitorului, valorificării și distribuirii masei debitoare și să notifice imediat despre aplicarea măsurilor de asigurare organele și instituțiile menționate în art. 26 din Legea insolabilității. Au fost menținute sechestrările și interdicțiile aplicate anterior asupra bunurilor debitorului și măsurile de asigurare aplicate prin încheierea din 11 mai 2015, a fost înlăturat debitorul de la gestionarea ÎM „Almos-Com” SRL. A fost interzis instituțiilor financiare în care debitorul are deschise conturi de a dispune de mijloace existente, fără un ordin al administratorului insolabilității, s-a interzis înstrăinarea bunurilor debitorului ÎM „Almos-Com” SRL și s-a sistat orice modificare legată de statutul juridic al bunurilor ei, fără permisiunea în scris a administratorului insolabilității. S-a interzis sechestrarea și sistarea operațiunilor din contul de acumulare al debitorului, s-a suspendat executarea silită a bunurilor ÎM „Almos-Com” SRL și s-a propus creditorilor să prezinte cererile de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar pentru 08 octombrie 2015. S-a stabilit termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului preliminar până la 15 octombrie 2015; s-a stabilit ședința de validare a creanțelor la 23 octombrie 2015, ora 10³⁰ și s-a dispus publicarea dispozitivului respectivei hotărâri în Monitorul Oficial al RM.

La 02 noiembrie 2015, administratorul debitorului ÎM „Almos-Com” SRL, în proces de insolabilitate, Aliohin Oleg, a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015, prin care a solicitat repunerea recursului în termen, admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate cu încetarea procesului de insolabilitate.

În susținerea recursului, ÎM „Almos-Com” SRL, în proces de insolabilitate, a invocat că despre intentarea procesului de insolabilitate a aflat doar de pe site-ul instanței la 30 octombrie 2015 și nu a primit hotărârea contestată nici de la instanță, nici de la administratorul insolabilității. Consideră că nerepunerea în termen a recursului ar încălca principiul securității raporturilor juridice și dreptul la un proces echitabil.

Susține că, argumentele creditorului SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, că ÎM „Almos-Com” SRL are multe datorii și se află în incapacitate totală de plată, invocând ca dovadă hotărîrea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2014 și încheierea executorului judecătoresc, prin care s-a dispus restituirea titlului executoriu din cauza că debitorul nu dispune de bani, de bunuri imobile sau imobile, nu pot fi reținute.

Consideră că, instanța de insolabilitate urma să concluzioneze despre netemeinicia cererii introductive, avînd în vedere că nu a fost dovedită starea de insolvență a debitorului ÎM „Almos-Com” SRL, care s-ar caracteriza prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile. Existența unor creanțe ale SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, și ale Bugetului Public Local nu pot justifica starea de insolabilitate a debitorului, astfel cum este definită de Legea insolabilității.

Invocă că, însuși administratorul provizoriu, în raportul său privind executarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, a menționat că, nu a efectuat o analiză mai amplă a situației economico-financiară a întreprinderii, raportul fiind întocmit abia peste 7 zile după depunerea de către creditorul SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, a cererii de intentare a procesului de insolabilitate față de debitor. La fel, Actul de control nr. 5-672669 din 07 august 2015, efectuat prin metode și surse indirecte de către IFS mun. Chișinău, nu poate fi reținut și apreciat în calitate de probă a incapacității de plată a debitorului, din motiv că acest act nu a fost adus la cunoștința administratorului/asociatului întreprinderii în vederea exercitării căilor de atac, fiind efectuat superficial și fără analiza documentelor contabile.

Potrivit art. 8 alin. (1) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărîrile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Potrivit art. 37 alin. (1) al aceleiași Legi, hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate poate fi atacată cu recurs de către debitor.

Materialele cauzei nu atestă faptul că copia hotărîrii motivate a Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015 a fost expediată în adresa recurentului, însă administratorul debitorului, Aliohin Oleg, în cererea de recurs a indicat că a aflat despre inițierea procesului de insolabilitate de pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 30 octombrie 2015.

În circumstanțele relevate, recursul declarat la 02 noiembrie 2015 de ÎM „Almos-Com” SRL, în proces de insolabilitate, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 24 noiembrie 2015, în adresa creditorului SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, administratorului insolabilității Hariton Eugeniu și IFS mun. Chișinău, DAF Botanica a fost expediată copia recursului cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 02 decembrie 2015, administratorul insolabilității SC „Artan-Prim” SRL, Hariton Eugeniu, a depus referință, solicitînd respingerea recursului și menținerea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015. A invocat că a îndeplinit toate acțiunile prevăzute de Legea insolabilității pentru notificarea debitorului

despre inițierea procedurii de insolabilitate. Consideră hotărîrea instanței de insolabilitate legală și întemeiată.

Alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referința intimă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015 și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 6 alin. (1), (3) și (4) al aceleiași Legi, citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolabilitate din oficiu. Notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului insolabilității, sau lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) și (6) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că la 04 mai 2015, creditorul SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, a depus cerere în instanța de insolabilitate, solicitînd intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul ÎM „Almos-Com” SRL.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de ÎM „Almos-Com” SRL.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015, a fost admisă cererea introductivă și s-a constatat insolabilitatea cu dispunerea inițierii procesului de insolabilitate în privința debitorului ÎM „Almos-Com” SRL.

De asemenea, se atestă că admisibilitatea cererii introductive depuse de către creditorul SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, a fost examinată în cadrul ședinței de judecată din 03 septembrie 2015 în prezența doar a administratorului provizoriu Uțica Vadim, la această ședință fiind pronunțat și dispozitivul hotărârii (f.d. 38-39).

În acest context, instanța de recurs reține că, pentru ședința de judecată nominalizată, reprezentantul debitorului ÎM „Almos-Com” SRL nu a fost citat legal. Or, materialele cauzei nu conțin copia citației prin care ÎM „Almos-Com” SRL, în proces de insolabilitate, a fost înștiințată despre ședința de judecată din 03 septembrie 2015 și nici careva date privind recepționarea acesteia de către debitor, lipsind avizul poștal.

Totodată, în materialele pricinii nu se regăsesc date despre faptul că recurentul-debitor a cunoscut despre derularea procesului de insolabilitate în privința sa și nu a urmărit desfășurarea acestuia mai departe. Astfel, actele pricinii relevă că administratorul provizoriu Uțica Vadim, prin notificarea nr. 06-26/05 din 26.05.15, a expediat ÎM „Almos-Com” SRL, în proces de insolabilitate, încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015 prin care a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SC „Artan-Prim” SRL, în proces de insolabilitate, însă aceasta nu a fost înmînată destinatarului, fiind remis plicul cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 28-29).

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată cu certitudine încălcarea de către instanța de insolabilitate a normelor imperative de drept procedural referitoare la citarea legală, înștiințarea debitorului ÎM „Almos-Com” SRL, în proces de insolabilitate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că necitarea și necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngreuna în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, contrar standardelor înscrise în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în spețele Godorozea și Bucuria SA contra Moldovei din 06 octombrie 2009 și, respectiv, 05 ianuarie 2010.

În atare circumstanțe, se constată că pricina a fost examinată în absența ÎM „Almos-Com” SRL, în proces de insolabilitate, căreia nu i s-a comunicat în modul corespunzător încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015 și nici locul, data și ora ședinței de judecată, în cadrul căreia a fost examinată admisibilitatea cererii introductive și pronunțat dispozitivul hotărârii din 03 septembrie 2015, ceea ce servește drept temei de casare a hotărârii recurate și

remitere a pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Almos-Com” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de insolabilitate.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2015 în pricina civilă a Întreprinderii Mixte „Almos-Com” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de insolabilitate, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Ion Druță

Iurie Bejenaru